

Szegedi Egyetem

L. évf. 1. szám

A SZEGEDI FELSOOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

1963. február 15.

DÉR ENDRE:

Köszöntjük az Olvasót

Új lap született. A szegedi egyetem és főiskolák lapja. Társadalmi fejlődésünk olyan szakaszában indul útnak, amikor a forradalom teljes győzelmének egyik legfőbb feltétele a szocialista kultúra erőteljesebb kibontakozása. Előrehaladásunk jelenlegi fázisában nem lakozó közhely, hanem tartalmas valóság a megállapítás. Hiszen pl. az egyetemi és főiskolai hallgatók számát illetően is Európa legfejlettebb kapitalista országaival kezdünk egy vonalban állni. 1959-1960-ban 38 000 volt a felsőoktatási intézmények hallgatóinak száma, — számuk azóta is további ezrekkel emelkedett. A pusztán számok is sokat vallanak, ha összevetjük őket az 1938-as év 11 700 hallgatójával.

De nem csupán a számarány tekintetében, hanem a minőségi oktató- és nevelőmunka vonatkozásában is nagy az előrelépés, különösen az oktatási reform érvényesítése óta, melynek alapvető törekvését, a munkára való nevelés elsődlegességét egész társadalmunk helyesli és legjobb erői lelkesen töreksenek megvalósítására. E reform szellemében fogant nevelőmunkánk hatására — ahogyan a VIII. pártkongresszus beszámolója is hangoztatja — szilárdult a tanulmányi fegyelem, megnőtt a politikai érdeklődés, nagyobb lett a fizikai munka becsülete.

Természetesen korántsem vagyunk még a fejlődés zenitjén, mind a felsőoktatás anyagi ellátottsága, mind a korszerű szakemberképzés vonatkozásában sok még a tennivaló. Hiszen az oktatási reform megvalósítása is jórészt a jövő feladata. Kormányzatunk elkölte az egyetemi és főiskolai hallgatók jelenlegi, 53 ezres létszámát 1965-re mintegy 70 ezerre fejleszteni. A fejlesztés anyagi feltételeinek biztosítása is nagyrészt a közeljövő problémája.

A reform szellemének megfelelően kormányunk az eddiginél lényegesen többet áldoz a felsőoktatás fejlesztésére, a főiskolai intézmények bővítésére és a főiskolai hálózat kiterjesztésére. Szándéka, hogy a fiatal, ambíciózus és tehetséges tudományos kutatók képzése mindinkább hangolódjék össze a szocializmus építésének konkrét igényeivel.

Fokozott gondot fordít arra is, hogy kutatóink munkáját, előrehaladását a legkorszerűbb tudományos világnézet, a marxizmus-leninizmus terjesztésével, korszerű tudatosításával egyre inkább korunk szintjére emelje.

A tudományos világnézet birtoklása mind a kutató, mind a gyakorlati oktatómunka területén jelentős összefüggésben van az előrehaladással. Hiszen az elmélet hasznosítása, magasszintű alkalmazása mind a természettudományok, mind a »humán« tudományterületek vonatkozásában lelkesítő távlatokat nyithat meg a felsőoktatás és tudományos kutatás tekintetében is, az előbbrejutás kulcsa.

Lapunk épp ezért különös gondot fordít arra, hogy a tudományos világnézet gyakorlati alkalmazásainak, fejlesztésének friss eredményeit is publikálja, népszerűsítse a maga sajátos »műfajával«, a publicisztikával, a népszerű elméleti cikkeivel is. Ezzel is szeretne a maga szerény lehetőségei szerint hozzájárulni a korszerű oktató- és nevelőmunka segítségéhez.

Természetesen a hatókörünkben folyó oktató- nevelőmunka eredményeinek népszerűsítése, tudatosítása is fontos feladatunk. Szeretnénk mindig büszke örömmel hírt adni azokról az eredményekről, melyeket intézményeink az új értelmiség képzése tekintetében elérték, s azokról a sikerekről is, melyeket idősebb, tapasztalt és köztisztelőnek örvendő — valamint ambíciózus, fiatal tudományos kutatóink vallhatnak magukénak. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy lapunk kizárólag az eredményeket tükrözi, s nem foglalkozik a területünkre eső munka problematikusabb oldalával, hibáival. Tervünk a hiányosságokra való határozott rávilágítás is, hiszen a

problémák elkenődésével tulajdonképpen magunkat csapnánk be. A bírálat konstruktivitására, az emberség, a segítőkészség megnyilvánulására, a handabandázástól mentes, objektív hangnemre éppúgy ügyelnünk kell, mint az udvariaszkodó, őszinteséget nélkülöző álhumánitásra.

Minden megnyilatkozásunkkal az építő szándékot kell dokumentálnunk, hogy Szeged felsőoktatási intézményei szerény munkánk nyomán is egyre közelebb kerüljenek egymáshoz. Ellene vagyunk az esetleges intézményi elfogultságnak, mely az illető intézmény jelentőségét messze túlhaladó módon törekednék érvényesíteni bizonyos törekvéseknek. Messzemenően pártolunk minden olyan konstruktív lépést, melyet az egymás megbecsülésének nemes indulata táplál.

Ebben a szellemben szeretnénk elősegíteni az oktató és nevelő tényezők és a hallgatóság közötti problémák megoldását. Egyetemeinknek és főiskoláinknak számos olyan köztisztelőnek örvendő előadója van, akiknek tudományos és nevelő munkássága jelentősen túlterjed szűkebb pátriánk határain. Idősebb, tekintélyes tudósainknak megtisztelő feladata, hogy minél több tehetséges, fiatal kutatónak adják át gazdag tapasztalataikat, minél több kiváló tudóst neveljenek a magyar tudomány, a magyar nép számára — hangoztatja a VIII. pártkongresszus határozata, s mindnyájan reméljük, hogy idősebb előadóink továbbra is szintje örömmel nyújtják át fiatalabb kollégáinknak és hallgatóinknak a tudomány, a kultúra tárházának kincseit. S reméljük, hogy ezért fokozottan hálás tisztelet övezi őket a jövőben is az ifjúság részéről.

Az ifjúság problémáinak is jelentős teret szeretnénk biztosítani. Bátor, építő megnyilatkozásainknak, publicisztikai és művészeti cikkeiknek, irodalmi alkotásainknak mindenkor helye lesz a lap hasábjain. Az ifjúságot különösen foglalkoztató időszerű kérdéseknek szeretnénk vitafórumot biztosítani.

A komoly problémák elsődlegességének hangoztatása mellett a satíra, a humor eszközeit is gyakran szeretnénk érvényesíteni. Ebben a tekintetben is nagyon vigyázunk arra, hogy ne sülyedjünk a bulvár-lapok elsekélyesítő »szintjéig« — az arányérzékkel, jóízű szellemességgel megalkotott humoros írásoknak, kirokiknak, karikatúráknak viszont feltétlenül teret szentelünk.

Cikkeink zöme természetesen elsősorban időszerű elvi-politikai kérdésekről — a gazdasági-dologi előrehaladásról — a tudományos kutatás eredményeiről, valamint a felsőoktatás problémáiról fog szólni, de kulturális és sporteredményekről is számot ad az intézmények viszonylatában.

E számadás napjainkban kiváló légkörben folyhat: a VIII. pártkongresszus utáni hónapokban, amikor a Magyar Szocialista Munkáspárt és kormányzatunk tevékenységét a lenini normák szabályozzák, amikor a felsőoktatási intézmények is a kor szintjén, igényesebben folytathatják tevékenységüket. Társadalmunk építésének mai, rendkívül vonzó, minden progresszív szellemi tényezőket erőlkifejtését messzemenően méltányoló és elősegítő légköre a garancia arra, hogy lapunk is betöltheti szerény, ám mégsem jelentéktelen hivatását.

E gondolatok szellemében köszöntjük sok szeretettel az Olvasót! Az Olvasót, akit nem csupán olvasóként, hanem minél többször munkatársként is szeretnénk üdvözölni. Hiszen lapunk akkor tehet eleget igazán feladatának, ha nem csupán újságírók, hanem főként és elsősorban az intézmények előadói, műszaki és adminisztrációs munkakörű dolgozói és hallgatói írják. Így lesz a lap a szó szoros értelmében, igazán mindnyájunké, akik a felsőoktatás valamely területén tevékenykedünk.

Fel hát a munkára, a ennivaló bőséges és a jövő lelkesítő távlatokkal biztat.

A tartalomról:

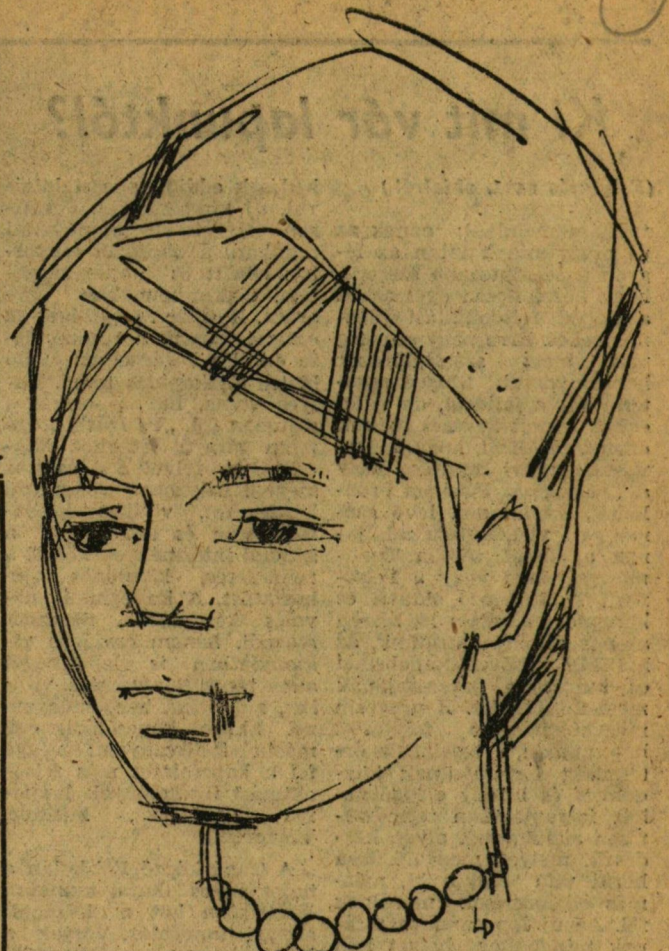
A fejlődés távlatai tudományegyetemünkön

„Az adeni dervisektől — a dupla feketéig”

Dr. Petri Gábor és Dr. Kiss Árpád professzorokról

Irodalom — művészet — humor — eszmecsere

Sport — sakk — könyvszemle

LÁZÁR PÁL FŐISKOLAI HALLGATÓ: DIÁKLÁNY

Ki mit vár lapunktól?

Egyetemeink és főiskoláink több előadójához, vezető személyiségéhez fordultunk körkérdeztünkkel: milyen reményeket táplál az új egyetemi lapot illetően, s milyen várakozással tekint működése elé? Mit vár a „Szegedi Egyetem”-től? A következő válaszokat kaptuk:

Dr. RÁVNAVY TAMÁS egyetemi tanár, az Orvostudományi Egyetem rektora:

— Örömmel üdvözlöm a szegedi felsőoktatási intézmények „Szegedi Egyetem” című lapjának megjelenését, amelynek célja közös a két egyetem és főiskola célkitűzéseivel. Ezeknek az intézményeknek az a fő feladatuk, hogy szocialista gondol-

kozású, jól képzett szakembereket neveljenek. A lap fő feladatának tehát a nevelést és oktatást kell tartanunk. Két olyan szempont, amelyet nemcsak az intézmények vezetőit (oktatóit), hanem hallgatóit is kell, hogy közelebbről érdekeljen. Mindkettőt érinti a folyamatos fejlődéssel járó „reform”, ami nemcsak a tematikára vonatkozik, hanem minden hasznosnak ígérkező változtatásra az intézményekben. Örövendetes volna, ha a „Szegedi Egyetem” tájékoztató olvasóit, mind az oktatókra, mind a hallgatókra vonatkozó és egyben közérdekű eseményekről, továbbá a fejlődést feltüntető adatokról, sőt a hallgatók tanulmányi elő-

menetéről is, ami nemcsak pozitív, hanem negatív irányban is ki kell hogy domborodjék.

Dr. MÁRTA FERENC tanár, a József Attila Tudományegyetem pártbizottságának vb. titkára: — Bizony, meg lehet várni sokat azoktól, akik a szegedi egyetemek és főiskolák között indítanak lapot. Bizonyára sokan emlékeznek még a régi „Szegedi Egyetem”-re, mely hasonló elképzelések hordozója volt. En erre hivatkozva is azt

(Folytatás a 2. oldalon.)

Tudományegyetemünk szerződést kötött a leningrádi pedagógiai főiskolával

Dr. Antalffy György, a József Attila Tudományegyetem rektora, 1962. október 28-tól november 10-ig Leningrádban tartózkodott. A Szovjetunió és Magyarország között fennálló kulturális egyezmény értelmében és keretében kölcsönös együttműködési szerződést kötött a Herzen Állami Pedagógiai Főiskolával. A kölcsönös barátság és együttműködési szerződést megkötő aktusról a Leningrádi főiskola lapja — egyebek között — a következőket írja:

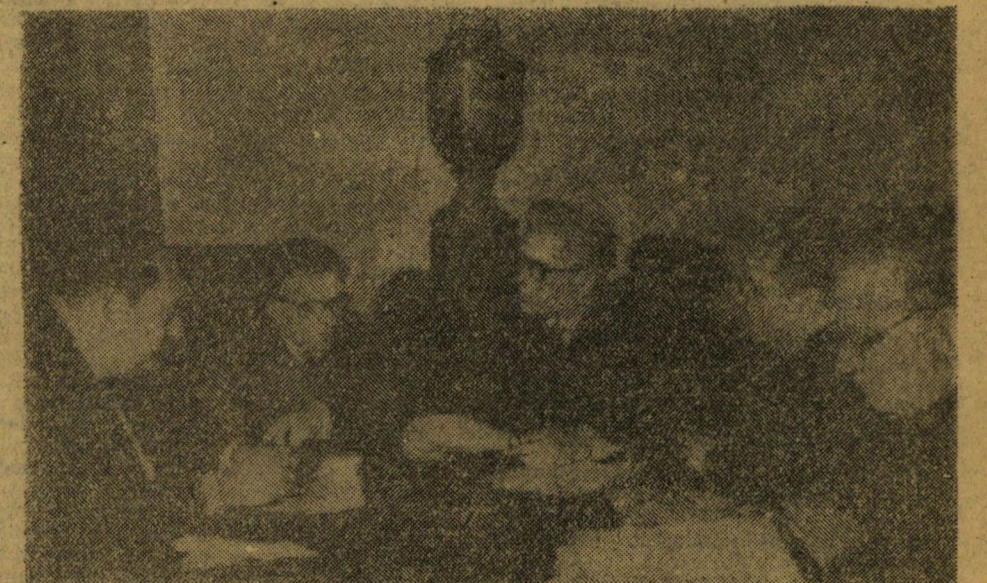
„A szegedi József Attila Tudományegyetem rektora szerződést kötött a főiskolával a baráti együttműködésről. Mostantól kezdve a leningrádi és a szegedi felsőoktatási intézmény véleménycserét fog folytatni a pedagógiai és tudományos módszertani munkákról, az előadások tapasztalatairól, a szemináriumok vezetéséről, a levelező oktatásról és a két felsőoktatási intézményt érintő sok egyéb kérdéssről.

Ime, egy töredék a szerződésből:

— Mindkét főiskola vállalja, hogy tájékoztatja egymást a legfontosabb oktatási és tudományos problémákról, a tudományos tervekről, konferenciákról és az elért eredményekről. Együttműködésük erősítése érdekében mindkét intézmény rendelkezésre bocsátja a pedagógusképzés legfőbb problémáira vonatkozó komplex terveket és publikációkat. Ebben a munkában bevonják a két felsőoktatási intézmény professzorait, oktatóit és tudományos kutatóit. Ily módon a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság kulturális együttműködéséről kötött állami szerződés keretében megszületett a barátság szerződés.

Feladatunk, hogy ezt sikeresen ültessük át a gyakorlatba!”

A Leningrádi Főiskola részéről A. I. Scserbakov, a József Attila Tudományegyetem részéről dr. Antalffy György rektor írták alá az egyezményt.

A felvételen balról jobbra dr. Antalffy György, a József Attila Tudományegyetem rektora, Molnár István aspiráns, A. I. Scserbakov, a Leningrádi Főiskola rektora, A. D. Boborikin és L. F. Szkljarov rektorhelyettesek.

